

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117212326
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8117212326.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. v právnej veci žalobcu: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v C. č. XXX, právne zastúpeného: FiguraLegal s.r.o., so sídlom v Košiciach, na ul. Žriedlovej č. 3, IČO: 52 824 918, proti žalovanému: C. C., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v E. I. č. XX, právne zastúpenému: Advokátska kancelária NIŽNÍK & Partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, na ul. Žižkovej č. 4E, IČO: 47 244 488, o náhradu škody na zdraví, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 23.01.2023 č.k. 10C 4/2017-722, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi stratu na zárobku vo výške 2.075 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 07.06.2021 v spojení s opravným uznesením zo dňa 05.05.2022 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 24.200,28 eur. Výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti o náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a žalobu o náhradu bolestného zamietol. Výrokom III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi liečebné náklady, vecnú škodu a náhradu mzdy vo výške 2.889,96 eur. Výrokom IV. žalobu v prevyšujúcej časti o náhradu liečebných nákladov a vecnej škody zamietol. Výrokom V. zamietol žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy. Výrokom VI. vo vzťahu k výrokom I. a II. priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výrokom VII. vo vzťahu k výrokom III. a IV. priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86 %. Výrokom VIII. vo vzťahu k výroku V. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výrokom IX. priznal znalkyni MUDr. X. Y. nárok na náhradu nevyplatennej odmeny za znalecký posudok voči žalovanému v rozsahu 100 % a výrokom X. priznal znalkyni MUDr. T. S. voči žalovanému nárok na náhradu nevyplatennej odmeny za znalecký posudok v rozsahu 100 %.

3. Krajský súd v Prešove rozsudkom vydaným vo veci 7Co 38,39/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., II., IV., V., VI., VII., VIII., IX. a X. Žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v súvislosti s uplatnenými nárokmi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia a liečebných nákladov v rozsahu 100 %. Zmenil rozsudok vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania vo vzťahu k bolestnému tak, že žalovanému priznal náhradu

trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v súvislosti s uplatneným nárokom z titulu bolestného v rozsahu 100 %. Žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v súvislosti s uplatnenými nárokmi z titulu bolestného a nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %. Zmenil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti týkajúcej sa vecnej škody tak, že žalobcovi priznal ďalšiu sumu 112,90 eur. Žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v súvislosti s uplatneným nárokom z titulu vecnej škody. Ďalej zrušil rozsudok vo výroku o náhrade mzdy priznanej žalobcovi v sume 2.075 eur a v súvisiacom výroku o trovách konania.

4. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vyplýva, že náhrada straty na zárobku patrí počas pracovnej neschopnosti poškodeného. Z odôvodnenia rozhodnutia sa pritom nedá zistiť doba trvania pracovnej neschopnosti žalobcu. Okrem toho z potvrdenia o výške príjmu žalobcu je zrejmé, že jeho pracovný pomer trval od 31.10.2013 do 30.06.2015. Ako sa s touto skutočnosťou vyrovnal prvoinštančný súd, z odôvodnenia rozhodnutia známe nie je.

5. Žalobca predložil výpis z jeho zdravotnej dokumentácie, z ktorej vyplýva, že v súvislosti s úrazom, ktorý utrpel v dôsledku protiprávneho konania žalovaného, trvala jeho práceneschopnosť od 06.05.2015 do 04.05.2016.

6. Z predloženého potvrdenia o poberaní nemocenského vyplýva, že nemocenské dávky boli žalobcovi vyplatené v súvislosti s práceneschopnosťou do 03.05.2016. Taktiež z odborného posudku o invalidite (č.l. 136 spisu) vyplýva dátum vzniku invalidity od 04.05.2016.

7. Z ust. § 445 Občianskeho zákonníka vyplýva, že strana na zárobku sa uhradzuje peňažným dôchodkom; pritom sa vychádza z priemerného zárobku poškodeného, ktorý pred poškodením dosahoval. Uvedené zákonné ustanovenie je všeobecným ustanovením k ustanoveniam § 446 a § 447 Občianskeho zákonníka.

8. Ustanovenie § 446 Občianskeho zákonníka upravuje stratu na zárobku počas obdobia práceneschopnosti.

9. Nárok na stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti je časovo vymedzený obdobím práceneschopnosti. Toto obdobie začína uznaním poškodeného za neschopného na výkon práce a končí dňom jeho uznania za práceneschopného, prípadne dňom priznania invalidného dôchodku. Podstatou tohto nároku je rozdiel medzi priemerným zárobkom, ktorý poškodený dosahoval pred poškodením na zdraví a nemocenským. Nie je rozhodujúce, či škoda na zdraví bola spôsobená úmyselne alebo z nedbanlivosti a výška tohto nároku nie je limitovaná hornou hranicou. Obmedzenie nároku na stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti neprichádza do úvahy ani vtedy, ak poškodený bol následkom toho istého poškodenia zdravia opätovne uznaný za práceneschopného.

10. Z uvedeného teda vyplýva, že rozhodujúcou skutočnosťou pre priznanie nároku podľa ust. § 446 Občianskeho zákonníka je, že poškodený bol pred začiatkom práceneschopnosti zamestnaný bez ohľadu na to, že v priebehu jej trvania bol s ním pracovný pomer skončený.

11. Uvedený záver nepriamo potvrdzuje aj stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 10/1991, zo záverov ktorého vyplýva, že k odškodniteľnej strate na zárobku v zmysle ust. § 445 a nasl. Občianskeho zákonníka môže dôjsť i vtedy, keď poškodený v dobe úrazu nepracoval, avšak preukázateľne mal do zamestnania nastúpiť a len v dôsledku úrazu sa tak nestalo.

12. V takomto prípade by súd prvej inštancie pri určení výšky straty na zárobku v zmysle ust. § 446 Občianskeho zákonníka vychádzal z tzv. pravdepodobného zárobku v zmysle ust. § 134 ods. 3 Zákonníka práce.

13. V zmysle vyššie uvedeného potom žalobcovi patrí nárok na náhradu za stratu na zárobku za obdobie práceneschopnosti po úraze, ktorý bol zavinený protiprávnym konaním žalovaného za obdobie od 06.05.2015 do 03.05.2016, teda do dňa predchádzajúceho dňu, kedy bol žalobca uznaný za invalidného.

14. V zmysle ust. § 879w Občianskeho zákonníka patrí žalobcovi podľa § 446 Občianskeho zákonníka náhrada straty na zárobku vo výške rozdielu medzi jeho priemerným zárobkom, ktorý dosahoval pred vznikom škody a náhradou, ktorá mu bola vyplatená.

15. Pokiaľ ide o priemerný zárobok, tento sa určuje v zmysle ust. § 134 Zákonníka práce a rozhodujúcim obdobím v zmysle ust. § 134 ods. 2 je kalendárny štvrťrok predchádzajúci štvrťroku, v ktorom sa zisťuje priemerný zárobok. V danom prípade je to mzda dosahovaná žalobcom v mesiacoch január až marec 2015 vo výške 2.216,85 eur (súčet hrubej mzdy za január 2015 vo výške 859,44 eur, za február 2015 vo výške 611,86 eur a za marec 2015 vo výške 745,35 eur). Po vydelení tejto sumy počtom skutočne odpracovaných hodín v rozsahu 496, priemerný hodinový zárobok predstavuje sumu 4,4690 eur. Túto čiastku je potrebné vynásobiť priemerným počtom pracovných hodín pripadajúcich v roku na jeden mesiac. V danom prípade pri týždennom pracovnom čase 40 hodín, ide o 174 hodín. Žalobcovi by tak v zmysle ust. § 446 Občianskeho zákonníka po dobu práceneschopnosti patrila náhrada vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi priemerným zárobkom v sume 777,61 eur (4,4690 eur x 174 hodín) a vyplatenou náhradou.

16. Keďže žalobca si žalobou uplatnil nárok na náhradu mzdy vo výške rozdielu čistej mesačnej mzdy v sume 623,67 eur a nemocenského, ktoré mu bolo rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 09.06.2015 priznané vo výške 14,86551 eur za deň, teda v sume nižšej v akej by mu táto náhrada patrila, súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu mzdy v celkovej výške 2.075 eur.

17. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 C.s.p.

18. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba o náhradu straty na zárobku bola zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal, ani netvrdil, že dôvodom skončenia pracovného pomeru ku dňu 30.06.2015 bolo poškodenie zdravia. Podľa konštantnej judikatúry stratou na zárobku sa neodškodňuje samotná skutočnosť, že zásahom do života došlo k strate alebo zníženiu pracovnej spôsobilosti. Predpokladom priznania náhrady je to, že v dôsledku straty alebo zníženia pracovnej spôsobilosti prichádza poškodený sčasti alebo celkom o zárobok, ktorý by dosiahol, ak by nedošlo k poškodeniu zdravia (Rc 64/2003). V konaní žalobca nepreukázal naplnenie vyššie uvedeného základného predpokladu, a to že k strate alebo k zníženiu na zárobku došlo po 30.06.2015 výlučne kvôli poškodeniu zdravia. Je to práve žalobca, kto mal preukázať, že boli splnené všetky podmienky pre vznik nároku na náhradu straty na zárobku. Žalobca teda neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k vzniku nároku na náhradu straty na zárobku. Na priznanie uplatneného nároku nepostačuje len predloženie potvrdenia preukazujúceho dĺžku práceneschopnosti a určenie výšky náhrady. Primárnym predpokladom, ktorý je potrebné skúmať, je to, či vôbec došlo k určitej strate na zárobku a ak áno, tak v akej výške. Žalobca nepreukázal, že po 30.06.2015 došlo k strate na zárobku.

19. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

20. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

21. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

22. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p.

23. Podľa článku 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

24. Okrem základných princípov je hodnotenie dôkazov upravené v ust. § 191 C.s.p. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

25. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

26. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

27. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnu ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

28. Na rokovaní Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo 03. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.“.

29. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, je potrebné považovať za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok justičný omyl.

30. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

31. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

32. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na ust. § 446 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov.

33. V prejednávanej veci, ako to vyplýva z obsahu spisu, k poškodeniu zdravia žalobcu došlo protiprávnym konaním žalovaného, keď tento dňa 06.05.2015 v čase o 08.30 hodine na mieste verejnosti prístupnom v areáli zberného dvora Zberko, s.r.o., hrubým spôsobom fyzicky napadol tam zamestnaného žalobcu. Práceschopnosť žalobcu je tak bez akýchkoľvek pochybností v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného a táto práceschopnosť žalobcu trvala od 06.05.2015 do 04.05.2016. Pre priznanie nároku v zmysle ust. § 446 Občianskeho zákonníka je rozhodujúcim to, tak ako na to správne poukazuje prvoinštančný súd, či žalobca ako poškodený bol pred začiatkom práceschopnosti zamestnaný, pričom bez právneho významu je skutočnosť, že v priebehu trvania práceschopnosti bol so žalobcom pracovný pomer skončený. Aj po skončení pracovného pomeru so žalobcom dňa 30.06.2015 objektívna prekážka na strane žalobcu znemožňujúca mu výkon akejkoľvek práce trvala i naďalej a to až do dňa 03.05.2016, teda do dňa predchádzajúceho dňu, kedy bol žalobca uznaný za invalidného.

34. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

35. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi bola priznaná i náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

36. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).